

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew éel
F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihčišćečni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž

Estomihi.

1. Kor. 13.

Džěň wote dnja šo wjele hidy našchemu ludu do wutrobny šnje. Roštorhnyjny je husto swjast, kiž niskich a wyšolich, khudnych a bohnych hromadu swježe. Wulke je wozusbjenje mjes džěčzimi našeho luda. Džiwja je hida. Jedyn klucž pak je, kiž wutrobny wotanka. Šchtóž jón na- loži, šhoni š wješelosćžu, šo tola tež w hidypołnej wutrobje š wješcha hišćeže šchricžka dobrego smyšlenja bydli. Lubosćž je tón klucž. Šo bychmy w domach a we wu- trobach, w našchim ludu a jeho tyžaz nusach tola wjazy lubosćže měli! Dženša chze w našchich Božich šlužbach do wšchěch ewangelskich zyrkwjom jedny šastupicž, kiž wě, šchto lubosćž je, japoschtol Pawol, kiž we šwojej dušchi płomjo horzeje šwjateje lubosćže š Bohu a bratram nosćesće. Wón budž nam wucžet a wodžet š lubosćži.

Raž šwjedženišči spěw a šhwalobny šhěrlušch, kaž pjalm we wyšchšchim šhorje šlincža tute šłowa. Raž dolho spě- warjo ludow wo wščem nadobnym a wyšolim spěwaju, šchtož čłowike wutrcby pošběhuje, tak dolho šu tež šhwalbu lubosćže hižom spěwali. Rač husto pak je niz jeno w ludo- wym žiwjenju, ale tež w spěwach spěwarjom někajši nje- čizty wohen šo lubosćž mjenował. Šinač tu! Tu je šwjate płomjo, čizta, wyšola lubosćž, lubosćž, š kažtež je Bóh naš lubował, š kažtež je Ješus Šhryštuš hacž do hórćeje šmjercže na šchizju naš pytał, a ženje njeje tuta lubosćž krašnišcho wopišana a šhwalena hacž tu.

Lubosćž je kralowa, pschetož kóždy druhi dar šhubi šwoju waznosćž bjes lubosćže, ničžo tež njeje nje- móžne lubosćži a ničžo njetraje tak dolho kaž lubosćž. Tak je lubosćž kralowa, kiž wšchitko pschetrjechi, wšchitko pschewinje a wšchitko pschětraje.

Móžna kralowa je lubosćž, pschetož wona wšchitko pschetrjechi. Šchto lubosćž je. Žadyn čłowiek njemóže dospołnje špokojaze wotmolwjenje na to prasćenje dacž. Lubosćž je štaranje ša druhich; ale hlaj, daj tyžazy š two- jeho šamoženja khudym, pytašch-li š tvojimi darami tvojju čžesćž, njeje ani šchricžka lubosćže w nich. Wutkowacž lubosćž njemóžemy, ale šrošmimy ju wšchitžy. Šhonili šmy ju wšchitžy. Wny trjebamy jeno šłyšćečž to šłowěčžo: Macžerňa lubosćž; komu njebychu š dobom šbóžne čžucža wutrobu pschěschle? Tak wěmy wšchitžy derje, šchto lubosćž je, hdyž tež ju njedorošmimy. Tak tež šo tu tón japoschtol njeje hacž prasćat, šchto lubosćž je, ale wón špě-wa jemu šhwalbu. Wšchě krašne duchowne dary, haj šamo kubla hnady šhubja wšchu šwoju waznosćž, hdyž n ešju š lubosćžu šjednocžene. Lubosćž pschekrašni a křonuje hacžle wšchě druge dary a je jich dušcha. Tón japoschtol njemjenuje wšchitke šenišće kubla, jeno te najwyšchšche a najkrašnišche. Wón njemobkědžbuje bohastwo a šamoženje, šhwalbu a čžesćž, dom a dwór, lóšchty a wješela, kubla, wo kotrež milijony čžasž žiwjenja wojuja. Šemu płacža tute kubla mačo, šo je ani njemjenuje, jeno wulke duchowne dary a wofebnosćže pruhuje wón w šwětle lubosćže a na nich do- polaže wón, kaž lubosćž je wšchitke pschetrjechi.

Na prěnim měscze mjenuje wón dar słowa a płomje-
niteje srěczniwoscze. „Hdy bych ja i człowiskimi a i jandzel-
skimi jasykami rěczal a njeměl luboscze, dha bych był syn-
czazy mošas a kłinczazy swónczł“, tak wusnawa tón muž,
kiž bē wobhnadżeny rěcznik a i dżiwnej mozu psches swoje
słowo wutroby sapschimnycz, jahoricz, sobutorhnycz wje-
dżesche, kotrehoż lud w Dystra sa nekajseho Boha dżerzesche,
kiž bē na swojich misjoniskich puczowanjach tyšazy se židow-
stwa a pohanstwa sa swojeho Anjese a krala Jesuša Chry-
stuša dobył. Tak dyrbi też nětł hišcze kóždy rěcznik i nim
wusnacž. Wšcha srěczniwoscž je symna, morma, khuda abo
poklecze pschinješe a niz zohnowanje, hdyž jej najšwjeczišche
a najhlubšche saczucze człowiskeje wutroby, mjenujzy luboscž
i Bohu a bratram pobrachuje. Hdy by ty srěczniwy rt
měl, kaž mało druhich, a bójsku wěrnoścž ewangelija sako-
wacz wjedzał tak jasnje a krašnje a dokladnje, so bych
wschitzy pschecziwnizy sbiczi byli a njebychu žaneho wot-
molwenja wjazzy wjedzeli: wscho, wscho by mało płacziło
bjes luboscze i twojemu Anjesej. Njejsku husto doścž
hižom wuczeryjo byli w schulach a předarjo w zyrkwjach a
mužoj najžadnichich darow we ludowym žiwjenju a w sa-
stupještwe na šejmie, kiž psches swojeho słowa potajnu,
špodżiwnu móž swojich pošlucharjom sobutorhnycz wje-
dżichu, ale tola skóncznje njeběchu wodžerjo, ale sawjednižy,
kiž khwilku se swojimi wošebnymi darami šo bljšcžachu
a šwęcžachu, ale skóncznje sa trajaze šbože luda mało do-
konjachu. Čžehodla? Dofelž to šwoje pytachu a to naj-
lěpsche jim pobrachowasche, ta hluboča, čžista, šwjata, nje-
šebicžna luboscž.

Spoczž Bóh wschēm, kiž rěczecž maju w schulach a
zyrkwach a w ludowych šhromadżinach tón czopły synł
luboscze, kiž wot wutroby do wutroby dže, kiž nochze šebi
šluzicž, ale bratram, niz hidu do luda nješč, ale mēr a
šjednanje a srosymjenje sa druhich. — „A hdy bych ja wē-
šcžicž mohł a wjedzil wschitke potajnstwa a wschitko pó-
snacze“, bjes luboscze njebych nicžo był. Krašny dar bē
tamny profeczišti dar wěšcžerjom, kiž i jasnym wóczkom
do pschichoda šhladowachu a w czēmnych nozach hižom
rańsche serja strowjachu a dobyczelžy šhadžaze šlónzo.
Njeběchu tuczi wěšcžerjo Israela wulzy špodżiwni troschta-
rjo, kiž jim w zusbje domišnu, w jastwie wušwobodjenje
pschinješechu a teho luda płakaze wóczko psches wěšcženje
wo Šbóžniku setrěwachu? Krašny dar je tón dar hlubo-
keho pošnacža, došesnacž, šchtož bē druhim njemóžne, šhlado-
wacz do potajnstwow Božeje štwórby, człowiskeje dušche a
ludomeho žiwjenja, srosymicž radu a skutki teho njedo-
wušlědžomneho Boha, ale bjes płomjenja luboscze šu tež
tute dary khude a njeplózne. — „A mēł ja wschitku wěru,
tak so bych hory pschestajal a njeměl luboscze, dha bych
nicžo njebył.“ Tež i tym wěryšlynym rěczi japoschtol.
Wěrnó drje je: Nascha wěra je to dobyczje, kiž je šwēt
pschewinyła. Wěrnó drje je: Derje je we wěrije stacz we
wješelu, wojowacz w horju a we wěrije wumrjecž w po-
šlednej nusy, ale wěra tak šylna, kaž je ju Luther mēł
we swojich bēdženjach a dobyczach, tak šylna, so mohła
hory pschestajecž, hory hubjenštwom, staroscžow a hrěchow,
bjes luboscze njeby nicžo byla. Nicžo njeplaczi wěra
psched Bohom, kiž šo w skutkach luboscze njewopokaže.
Wona je morma, je wusnacžje rta, ale niz wutroby. —
„A hdy bych ja wschitke moje kubla na žiwnoścž khudych
wažil“, w domach potrebnych a hubjenych troschtujo won
a nuts khodžil, hdy bych w pošlednim mojim wotkasanju

wschē moje kubla sa dželo w Božim kraleštwje postajil,
„hdy bych podal šwoje czelo i palenju“, kaž Šchczěpan
šo dał kamjenjowacz wěry dla: To wscho by bylo wěscze
šjawné wusnacžje sa teho Anjese, wopor žiwjenja sa njeho,
a tola by podarmo bylo, hdy by šo wscho to štalo czescze
abo šaplacženja dla, ale niz w lubosczi. W Jesušowym
kraleštwje je luboscž ta dobyczerška a roššudžaza móž. Lu-
boscz je kralowa, kiž wscho pschetrjechi a wscho pschewinje.

S krónu czescze stowaršchi šo króna mozy. „Luboscž
je šczetpna.“ Šczetpnoścž Jesušoweje luboscze je šwol
šam na šebi šhonil. Čžas žiwjenja ju šabyč njemóže.
Tak štaji wón tež tuto šłowo doprědka. Dolho je šo
wón špjecžował, ale skóncznje je šczetpnoścž luboscze jemu
wutrobu pschewinyła. Šchto byli my w našim žiwjenju
bjes Božeje šczetpnoścze? Je dha tež našcha luboscž šczetpna
napschecziwo tym, kiž naš lubuja, ale tež tym, kiž naš
hidža? Njebudž špěšchuy i twojim šudženjom, njetamaj
i lohka twojeho bratra, njebudž i hněwu pošhileny, mēł
šczetpliwoscž, wodaj niz šydom krócz, ale šydomdžěšacz
krócz šydom krócz. Šczetpna budž luboscž a — dobro-
czywa, pschecželna. Kaž Bože šlónczko wodnjo, kaž
hwěžka na njebješach je šwojim miłym šwětłom w nozy,
tak pschecželniwa, dobroczywa budž našcha luboscž. Šdžez
wona šastupi do domu a šacžehnje do wutroby, tam dyrbi
šo šhubicž wscha czēmnoścž, wscha nješpokojnoścž, pschetož
luboscž je pschecželna. Čžecze wy tu dobrocziwu luboscž
pschi džele widžecž, pohladajcze na Jesuša, kaž wón zohnuje
džeczi, thorych pyta, šazpjenyh šakituje. To je dobroczywa,
pschecželna luboscž a tuta je tež dženša hišcze kralowa a
dobyčerška.

„Luboscž njeje šawištna.“ Wona płaka i płakazy, mi,
ale wješeli šo šprawnje tež i wješelymi, a popšcheje
kóždemu, šchtož jemu Bóh da. — „Luboscž njeje šamo-
paschna.“ Šswēt hani, hdyž hrěch a šlaboscž widži a
štorla hišcze do hlubšcheho nješboža. Niz tak luboscž.
Wona žaruje pschi padže a pschestupjenju a pomha wróczo
na prawy pucz. „Luboscž šo njenaduma.“ Šokornoścž,
ponižnoścž šu jeje nadobne pocžinki. W potajnośczi džela
wona, ale se wschej šwěru. Wona khila šo i niskim a
nochze šo hordžicž i tym, šchtož je dokonjala. „Wona
hrošnje nječžini.“ Luboscž nochze ani se šłowom ani se
šutkom ani i wustupjenjom nětoho šranicž. Wšcho, šchtož
je nješpšhistojne, hrošne, je ji a jeje waschnju šdalene. Za
prawa luboscž, kiž i Chryšta wutroby a žiwjenja šwoju
móž czexpa, je rjana kaž jandzel Boži. Šdžez tuta
luboscž do jeneje wutroby šacžehnje, tam šhubi šo
i woblicža wscha šawicž a nječžistoścž, wscha hrošnoścž a
njepóczžiwoscž, pschetož luboscž hidži to šle a pyta, šchtož
je lubošne. „Wona njepyta to šwoje.“ Luboscž je bješe
wscheje šebicžnoścze. Wona njelubuje, so by šašo lubowana
byla. Wona dobrotu nječžini, so by dobrotu šašo dostała.
Wona lubuje tež tam, hdyž šamy njedžal žněje. „Luboscž
njepyta to šwoje.“ Njeje japoschtol šwol šam sa tute
šwoje šłowo krašny šwědk? Wón je šo dał šchwicacz a
šrjudowacz, hanicž a šazpivacz, niz, so by nekajki dobytk
i teho mēł, ale so by šwojemu Anjesej šluzil. Wón je
w štrachach na rěčach a morjach, mješ pohanam i židami,
w prózy a džele, we hlódže a lacžnośczi. Čžehodla to?
So by niz šebi, ale bratram a šhubjenym dušcham šluzil
a jim pschinješł troscht a móž a hnadu. Wón njeje žane
wofomitšjenje to šwoje pytal, ale je w štopach Jesušowych
khodžil. Wón nješe šwój šchiz, so bychmy my mēr mēli.

— „Luboscź ƚo njeda roshnėwacź.“ Smėrom dźe wona ƚwój pucź dale, hacź je khwalena abo sanicźana. „Wona ƚo njesraduje nad njeprawdosću, ale ƚo ƚobu sraduje nad prawdźe.“ Wona njeschihłoƚuje pschihłodźerjam, ƚiź druhich ƚlabosće na sjawne noscha, nė, wona ma ƚwoje wjeƚele, wscho ł lėpschemu wobrocźecź. To je wona widźala a wufnyła w schuli Jesuƚa, ƚiź teź pod krywom cźėmnych hrėchow tola pschego hiščeće schřicźku bójsteho podomnřtwa w cźłowjeku namafacź wjedźesche. Hdźeź Boźa wėrnosć dobnywa, hdźeź w Boźim kraleřtwe doprėdka dźe a ƚabludźeny ł wėrje a ł wobrocźenju pschińdźe, tam ma lubosć ƚwoje wjeƚele. — Tuta „lubosć wscho snjeƚe.“ Wona je tamneho Judascha snjeƚła a hiščeće w Gethsemane jeho ƚo praschala ł wutrobu hnuzajnym praschenjom: Mój pschecźelo, cźehodla ƚy pschihłol? Judascho, pscheradźiřch ty cźłowsteho Ssyna ł wokořchenjom? Wona je Pėtra snjeƚła teź tehdy, hdnyź wón ƚo rocźi a pschihłaha: ƚa njesnaju teho cźłowjeka. „Lubosć wscho wėri.“ Dofelź teho snaje, ƚiź je do ƚwėta pschihłol, hrėřchnikow sboźnych cźinicz, njespschecźi lubosć ženje nadźiju na wobrocźenje jeneje dusche a hdny by jeje pad morjohłuboki byl. Wona wscho wėri, dofelź wė, Jesuƚ Khrystuƚ samóže namafacź a se skazjenja wutorhnyć teź tam, hdźeź je psched cźłowřtmi woczemi wscho řhubjene. „Lubosć wscheho ƚo nadźije“, dofelź njehlada na widomne, ale na teho,

ƚiź dobre pucze wschudźe
a pomoz wudźėli.

„Lubosć wscho pschecźerpi“, hladajo na teho, ƚiź je řcėřpliwosću a pokornosću ƚwėt pschewiny. — To je wobras lubosće, wėrneje, ƚwjateje, ł Boha rodźeneje, w Jesuƚu Khrystuƚu widomneje lubosće. Wona je kralowa, ƚiź wschitko pschewiny a řkńcźnyje teź wschitko pschėtra je.

Krařny bėřche řapocźatk, ale runje tať hluboke a krařne je řkńcźenje tuteho řhėrluřcha lubosće. Spėwat řecźi we wyřokich, majestetiřkich řłowach. We řwėtle wėcźnosće pruhuje wón dary řemje a pńsnawa, řak wjele, řchtoź ƚo tudy blyřcėzi a řařni, tam wobłėdnje, ale lubosć wostanje tu a tam. Hdnyź řu ƚo Boźe wėřcėzenja dopjelniłe, potom je jich cźař nimo. Wėřcėzenja řu řak hwėřdy, ƚiź w nozy řwėcźa. Hdnyź je řkńcźo Khrystuřkoweje lubosće wscho rořwėcźiło a wulki pořledni advent nascheho Anjeřa řwitacź budźe, potom řu hwėřdy wėřcėzenjom řa nař řwoju řluzbu dokonjale. „Řecze budźa pschestacź.“ Řaź řjane a lube njech teź nam řu, řak nascha droħa řerbřka macźerna řecź, junu nařch rt w řemřkej řecźi wjazny njerėczi. „A pńnacze budźe ƚo řhubicz; pschetoz řchtoź wėmny, je njeznyłe.“ Řihdy njebudźe cźłowřka wėdomnosć a mudrosć wschė potajřtwa wotřnyć. Wřcho, řchtoź my wėmny, je a wostanje njeznyłe, njedospolne, ma jenoź waznosć na řhwilu; ale hlaj, hdnyź wschitko řandźe, hinje a pada, „wėra, nadźija a lubosć“, te ři wostanu. Tute ři řhzedźa a dnyřja nam wodźerjo a trořhtarjo być teź psches řmjertnu hodźinku. Hdnyź pať junu wėra wot woblicźa ł woblicźu widźi, řchtoź je wėriła, a nadźija řwoje dopjelnenje namafa, teź potom hiščeće lubosć wostanje. Šchto bychu njebjėřa a řboźna wėcźnosć byłe bjes lubosće? Lubosć je kralowa w njebjėřach řak na řemi!

Štomih! Martrowny cźař ƚo řapocźnje. Hdźe namafamy řwjatu, horzu, njeřebicznu lubosć? Štupajmy do stopow řesom Khrysta, ƚiź řwój řchiz njeře! Šhladuj-

my na njeho, wufny my wot njeho a płomjo řwjateje lubosće budźe teź nasche huřto tať řymne wutroby řhřecź. Ğamjeń. D. w B.

Pucźowať w řymje.

Šnėh pschėłtuje, řyma řchėřka,
Wėt' howri psches řraj řchėřki;
Wřchė ptacźki, wacźki wulhowane
Řėřk řryja řymřke řtatoki;
Řaj, je-li mőźno, ani cźłowjek
Řřched řhėžu řady njeřtupi,
Řė, wón ƚo dźerźi ł cźopłym řhachlam
A na hody ƚo wjeřeli.

A tola — jedny řhudny prošer
Řo drořny řrudny pucźuje;
Wón nihdźe řadny domiř nima,
Řom' řajřkło je wscho wjeřele;
Wėt' pschima jeho se wschėch bokow,
Řłob jeho jara cźwiluje;
„Řch, řchto mi w mojej nury pomħa?“
Tať pschi řebi wón řdnyuje.

Duź pschibłiza ƚo jenej wjeřny,
Do přenjej řhėze řastupi:
„D budźeće prošeni“, wón dźeřche,
„Řuř řuchoh' řhlėba dajće mi!
Řa hewat wonka řłodu wumru,
Wy widźicze, řak řłe je mi;
Dacź njemőžu pať niczo řa to,
Wóħ řapłacź!“ ł tym wón wotřtupi.

Dźeń ł wjećoru ƚo pschibłizuje,
Duź řhudny prošer řpėchi ma;
Wón řhze, noħze-li wonka wumřjecź,
Dźeń hiščeće dńicź hacź do mėřta.
Tam řada wón řej na řospodu,
Hdźeź wotpocźinł wón namafa,
A tola njemőže tam wotřacź,
Duź řrudny dźe do pschichoda.

Řaj, na řemi tńn řhudny prošer
Dom nihdźe řadny njenamka,
Řacźrunje je teź jemu wėřty
Tńn wėcźny dom tam horjeřa;
Do teho doma hiščeće mőže,
Tńn dom jom' wotewřeny je,
Řjech je tu řazpjeny a řhudny,
Tam ma wón wėcźne byđlenje!

Wićaz.

W hajnkowni.

Horřach na horje, wofřjedź cźmownych řekłow, leźesche řtara hajnkownja a w njej byđlesche je řwojej řonu hajńk. Bė to řylny, njebořasny muź, řotre muź ƚo najbőle wonkach pod řchtomami a w řnėřny lubjesche. Šestarił drje ƚo hiřom bė, řa to pať mėjesche řřyna, řotrehoź na hajńkowsřtmo wuwucźowasche a ƚiź dnyřjesche nėhdy jeho nařłėdnil być. Tu řhwilu wón runje w mėřce jať wojat řluzesche.

Bėřche nėřchto njeđzeli do hńd. Wjele řnėħa bė ƚo najřchło a na popođnjo ƚo řylny wėř řbėħny, ƚiź řnėħ do wschėch bokow mjetasche. Štary hajńk tehodla wo nėřchto předy ł lėħa domoj

pschiindže. Mōžesche cžlowjek tola lēdma kroczel daloko widžecz. Tōn džeń ničtō džiwinu tšelecž abo drjewo kradnyčz njemohl. Domach mējesche hiščeže wšchelake pišacz. Wokolo 10 hodž. pať se šwojej mandželskej lehnycž džēsche.

Šnano 1/2 hodžiny bē hajnt pospať. Duž wotuczji, a to, kaž prajesche, dofelž bē džiwine tšytkne wołanje saštyščať. „Žona“, šo wōn staroščiny woprašča, „nejšy tež ničzo štyšchala?“ — „„Mě,““ ta jeho šmērōwa, „„tebi je šo wējcze jeno tať sešdať.““ — „Mōže bycz,“ wōn džēsche a šo sašo lehnj. Ale bōrsy sašo wotuczji, sašo bē jemu, jako budžišche jeneho cžlowjela wo pomoc wołacz štyšchal. „„Ach,““ džēsche sašo jeho mandželska, „„to je jeno wētr, kiž psches hatōšy schumi; pošluchaj jeno, kať wōn howri!““ A wichor tež š mozu sahadžesche, šo mohť šebi myšlicž, šo Dietr Bjarnat se šwojim wōjštom w powētsje lecžesche. Tola po šhwili hajnt wobkruzji, šo je sašo cžlowski hłōš štyšchal, a nētto tež stany, šo by sa tej wēzu pohladať. Ale jeho mandželska jeho prošesche, šo by tola won nješchoť a šo do stracha njepodať. Šchto dha dyrbjaka wona šapoczecz, hdy by šo jemu wontach nēšchto staťo? A šchto dyrbjak w tajkej nožy tu w lēku kłodžicz? To je tola njemōžne. Hajnt temu prawe bycz dašche, šo sašo lehnj a bōrsy do hłubokoho španja padny.

Našajtra wyšoki šnēš wontach ležesche, a wjele šchtomow bē šo pod nim šlamako. Tola hajnt šo psches njōn dobywasche a jeho poš šchczowkajo prjedy njeho bēžesche. Na jene dobo poš šasta-poczja štwilicz a hriebacz. Hajnt pschithwata, widžesche w šnēšy šmjeršnjeneho cžlowjela ležo a jako jeho wobroczi a jemu do woczow pohlada, — o Božo, dha bē to jeho staršchi šyn. Šymny, prosty, šmjeršnjeny wōn psched nim ležesche. Ale kať bē šo to staťo? Čēto hižom pola wōjšta štejesche a hody dyrbjesche přeni krocž na nēšchto dnjow do domu pschińcz. Wōn pať bē šebi nēšchto njedžel do hōd pschi jenyw wojekškim wuwuczowanju ruku wobšchodžil, šchtož jeho ša dalsche škuženje we wōjštu njelšmaneho ščini. Duž bēchu jeho š wōjšta pušchčžili. Na mēšče šo na dompučz poda, njebē pať wo tym wšchēm ničzo domoj pišak. Wōn čžyšche staršcheju se šwojim pschithadom pschethwatač a šwješelicž. Wjeczor prjedy bēšche š poštom do pošlednjeje wšy pschichoť a čžyšche hiščeže tōn šamy wjeczor do hajntownje. Šemu wo wšy wotradžachu, pschi tej wējenzy tōn hiščeže dołhi pučž hacž š hajntowni hicž a čžyču jeho rad psches nōž wobšhomacz.

Alle tōn młody šynny mōž bō šmējesche a džēsche: „Ša tu tola kōždy šamjeń a keť šnaju a bych šo tež š nusy špizy domoj namakak.“ Wšcho tež derje došč džēsche. Runjež wētr do njeho štoršasche, bē šbožownje tať daloko pschichoť, šo mējesche jeno hiščeže nēšchto štow kroczel hacž š hajntowni. Tu pať šo wobšunj a šebi nohu šlama. A nētto dale njemōžesche. Wōn se wichej mozu wo pomoc wołasche, a jeho nan bē tež jeho wołanje saštyšchal. Ale wētr šynlišcho rujesche. Duž škōncžnje wošlabny, počza šaspany bycz, wušny a šmjeršny.

Šeho macž šebi tole tať š wutrobje wša, šo bōrsy wumrie. Hajnt bē tež wot nētš šlemjenty muž; jeho broda bu ša nēšchto njedželow šnēšbēka. Derje jeno bē, šo mējesche hiščeže młōdšcheho šyna, kiž pošdžišcho na jeho mēšto štupi.

Njewēno, to je šrudny podawť? Alle nēšchto podobne šo huščžišcho štawa. Šak hušto bližišcheho wo pomoc wołacz štyšchilich! Wōn šo runje se šamej šmjercžu bēdžicz njetrjeba. A tebi je wobčežne, jemu pomhacz. Nješmiń šo pomhanja! Ty njewēšch, kaťke nješbože mōžesch š tym šam na šo pschinjesč.

Ruka wjazy samōže, dylji huba.

Dwaj zušnikaj džetať hromadže po drōšy, šo rošrēčžuju wo wšchēm hubjenštwje, pod kotrymž tať wjele ludži šdychuju. Młōd-

šchi š njeju šo pschi tym wšchōn šahori a rēčžesche: „Šak wjele nusy mohlo šo wotpomhacz, hdy by šo wjazy lubošče a dobreje wole namakalo. Wšchnošče dyrbjake wjele pjenes š temu naložicz, šo bychu šo nižy kušť lēpje mēli. Bohacz dyrbjeli wjazy čžinicž, šo by šo šhudoba šajika. O hdy bych ja šamōženje mēš, kať čžyť ja na wšchitke boki dobroty čžinicž, tať šo by šo žadny šlē njemēš, žadny njetradať! Šak wjele šylšow čžyť ja šajicz, kať wjele horju kōnz čžinicž, šo by lōšcht byť!“ Druhi mjelczo pschipošluchasche a šo nad dobrej myšlu šwojeho towaršcha džiwasche.

Bōrsy do lēka pschichedschi prjedy šo stareho mužika widžitaj, kiž šdōnt drjewa na ramjenju nješe. Pschi kōždej kroczeli šo podšklajuje, pučž nahle horje wjedže. „Šchto mēnišch,“ staršchi š młōdšchemu praji, „čžemōj šebi wješele ščžinicž a štaremu jeho drjewo na horu donjesč. Namaj to ničzo njecžini, a jemu je wulke položenje.“ Młōdšchi se špodžiwanjom na njeho pohlada: „To by byťo! Mam tež brēmjeschko na šhribjecze a mōžemōj šo džentka hiščeže nabēžecz. Škōždy šwoju wobčežnosč! Pomhaj, je-li šo čži čže!“

Staršchi sašo wōmjelny a jako šchēdžiwza doščēžeschtaj, pschimny ša jedny kōnz a praji: „Šak, nano, čžemōj hromadže njeseč; položja šo lōžo nješe.“ Šchēdžiwzej bē to jara prawje, a jako bēšchtaj towaršchej sašo šamaj, młōdšchi nudrowasche: „Ty šy tola hłupy, šchtoha budže wjazy čžwile na šo kłasč, hacž ma hewak hižom njeseč!“

„Ša njewēn, šchto dyrbu šebi wo tebi myšlicž,“ tamny džēsche, „krōtko prjedy čžyšche žyťe hubjenštwō cžlowjestwa wšacz a jo š jeho ramjenjow šwalicz, a nētš, hdyž dyrbjesche jeno jenicžšemu cžlowjefej kruč drjewa njeseč pomhacz, je čže wšchitka nadobna myšľ wopušchčžila. Wulke brēmjo čžyť ty ludej wotewšacz, ale přenje najmjeršsche brēmjo jenicžšeho cžlowjela je čže, šo šo jeho se žanym porštom dōtknyčž njehasch. Šforžišch na twjerdošč šamōžitych a wobžaruješch, šo twoja ruka njedožaha pomhacz; ale tam, hdyž mōžesch pomhacz a mašcy škladnošč, nēkomu kšžaku čžaru položicz, tam nimasch žaneho lōšchta š temu. Šajke to je?“

Hdy by kōždy we šwojej wofolnošči to mōlicžke hubjenštwō položowak, kotrež ma runje psched šobu, a tym ludžom nēšchto čžeže wotewšak, kotrychž šam čžešpicž widži, potom by hora nusy hladaťo wotēbjerak. Šuba njemōže tať wjele kať ruka.

Wšchelake š bliška a š daloka.

— Anjesej kantorej Njely w Katežach bu wot wšchnoščje titul „wšchšcheho wučerja“ špožčeny. Šańdženy šchtwōrtť šo jemu počšczowaze pomjenowanje psches šnješa šchulškeho radžiczela Bacha w pschitomnošči šnješa šararja Šolczja, šchulškeho pschedštejicžerštwō a šnješow wučerjow wōšjewi. Anjes šchulški radžiczel mējesche blēčju rēčž, pilnošč a dželawošč wušnamjenjeneho pschipošnawajo. Šo tym džalowasche šo jemu tež šnješ šarar Šōlcž w mjenje wōšady ša jeho škutkowanje. Wšchitzy pschitomni wuprajichu šwoje špožopšchecze.

— Šańdženy tydžeń, 18. mašeho rōžka, bēiche sašo wopomnjenški džēń Lutheroweho šemrjecža. W mašym rōžku 1546 pučžowasche Luther do šwojeho narodneho mēšta Šislebena, šo by hrabi š Mansfeld šjednať. Š jeho wješelu šo jemu tōn mērnj škutť poradži. Wōn tu škladnošč wuži, w tej šamej žyťwi, w kotrejž bēšche we šwojim čžaju 11. novembra, džēń Mērcžina, šwjatu šchčženizu došak, přēdowacz. — To bēšche jeho pošlednje přēdowanje. Ša dwaj dnjej jeho mozy špadowachu a hižom rano 18. mašeho rōžka wōn wušny. Šethańizy šu prajili, šo je šo na šwojim šmjertnym kōžu ewangelišče wērnj wotrjēš. Wny pať wēny, šo bēšche jeho pošlednje šlowo wješele „Šaj“, jako pschēčželjo šo jeho prašchachu, hacž čže na to, šchtož je přēdowak a wučžil, tež wumrjecž. „Šchtož tať mrē, šbōžnje mrē.“